Woonschepenbeleid: een eenvoudig maar effectief voorstel

Tijdens de meningsvormende sessie van 26 augustus 2020 zijn de welstandsnota voor woonschepen en de Verordening Openbaar Vaarwater 2020 besproken. Over de welstandnota kan ik kort zijn: het was een verplicht nummer dat door zijn aard en aanleiding weinig nieuws bevatte en in feite de uitvoering van de Watervisie van 2017 alleen maar heeft opgehouden. Hulde aan de ambtenaren die deze ondankbare klus geklaard hebben.

De Verordening Openbaar Vaarwater 2020 valt vooral op door wat er niet is geregeld. Op 10 april 2014, dus al meer dan zes jaar geleden, heeft het Woonschepencomité Groningen (WCG) een kleine, maar betekenisvolle wijziging in de vergunningssystematiek voorgesteld. Het voorstel hield in dat nieuw uit te geven ligplaatsvergunningen op basis van de wachtlijst, dus enkel voor vrijvallende of nieuw te realiseren ligplaatsen, in het vervolg niet overdraagbaar zouden zijn. De betrokken ligplaatsen zouden dan conform de wachtlijst gaan rouleren. Waarom is deze cruciale handreiking niet uitgewerkt?

In de raadsdiscussies van de afgelopen jaren moet zijn opgevallen dat de waarde van de vergunning in het samenstel van woonschip en ligplaats het woonschepenbeleid in hoge mate bemoeilijkt. De gemeente doet dan ook flink zijn best om maar geen overdraagbare vergunning via de wachtlijst te hoeven uitgeven. Logisch, want de waarde van dat stukje papier beloopt ten gevolge van de alsmaar stijgende huizenprijzen inmiddels een slordige €100.000. In de afgelopen jaren hebben we vooral omtrekkende bewegingen gezien, die wel tot minder ligplaatsen (verdunning Diepenring), maar nooit tot nieuwe ligplaatsen leidden (geluidsnormen die alles zouden blokkeren). En dat maakt het WCG dan weer narrig. Deze stroeve dans, of feitelijke patstelling, kan alleen worden doorbroken als het voorstel van het WCG uit 2014 wordt overgenomen.

Ook dan moet men zich geen illusies maken: het aantal ligplaatsen in de bekende vorm zal er niet door toenemen. Van de 434 die er ooit waren zijn iets meer dan 400 over. Circa 100 daarvan zijn ten prooi gevallen aan bootjesmelkerij. Groei naar 550 woonplekken op het water, zoals toegezegd, is desondanks goed mogelijk via de volgende drie sporen:

- Een belangrijk deel van de groei zal bestaan uit waterkavels in nieuw water, bij voorkeur in de vorm van oeverkavels, dus grond aan het water in plaats van eronder, waar de eigenaar van de kavel conform het bestemmingsplan met een varend woonschip of drijvend bouwwerk ligplaats mag innemen. Het betreft hier volledige eigendom, met bijbehorend prijskaartje. Het WCG zou er goed aan doen deze vorm te omarmen als eigentijds alternatief voor de klassieke ligplaats.
- Een andere relatief eenvoudige categorie betreft de varende schepen, die in het havensysteem dat de Watervisie aankondigt kunnen wisselen van plaats en daardoor nauwelijks kwetsbaar zijn voor de soms onnavolgbare geluidsnormen. Het water is openbaar, de schepen zijn privé. Hier kan het voorstel van het WCG uit 2014 van pas komen.
- Ten derde zou de gemeente als een bok op de haverkist moeten gaan zitten waar het de commerciële kamerverhuur op het water betreft. Van wie zijn die schepen? Zijn ze echt van de vergunninghouder? Waar gaan de huurpenningen uiteindelijk heen? Ligplaatsen die vrijvallen doordat bootjesmelkers eieren voor hun geld kiezen, kunnen met een niet-overdraagbare vergunning worden uitgegeven via de wachtlijst. De nieuwe vergunninghouders kunnen met een bescheiden investering prima wonen. Zie daar de sociale sector waar, terecht, af en toe om wordt gevraagd.

Het bovenstaande is slechts een grove toekomstschets, maar biedt tenminste perspectief. Ik zou zeggen: college, omarm het voorstel van het WCG uit 2014 alsnog. En kies voor groei, naar 550 of meer.

Nico Tiel,
ex-secretaris WCG (2001-2005 en 2013-2018)

P.S. De weerstand tegen artikel 39 van de VOV 2020 is begrijpelijk. Zie bijlage.

NT 2020/09/04

Bijlage

Over binnentreden

De VOV 2006 en de APV 2009 zijn in hoge mate gelijkluidend inzake het binnentreden van woningen, waaronder woonschepen. Dat maakt de wijziging die in de VOV van 2020 zonder enige toelichting is beoogd uiterst discutabel, en zelfs in tegenspraak met de argumenten (veiligheid en dergelijke) die de wethouder in de meningsvormende sessie van 26 augustus 2020 naar voren bracht. Als dit een Europese (EN) of internationale (ISO) normtekst was, zou het gewraakte artikel als volgt luiden:

> "De Algemene Plaatselijke Verordening is van toepassing."

Zo simpel kan het zijn.

VOV 2006:

Artikel 37 Binnentreden

Zij die belast zijn met de zorg voor de nakoming van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het betreden van en/of binnentreden in een schip zonder toestemming van de bewoner/gebruiker.

APV Groningen 2009:

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

VOV 2020 (nog niet aangenomen):

Artikel 38 Toezichthouder
Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn de door burgemeester en wethouders aangewezen ambtenaren belast.

Artikel39 Binnentreden
De in artikel 38 aangewezen ambtenaren zijn bevoegd tot het betreden van en/of binnentreden in een schip zonder toestemming van de bewoner/gebruiker.

CONCLUSIE: Als je het zo beroerd formuleert, noodzaak je de burgers die het betreft om de tekst van hogere wetgeving bij de hand houden.